CANONVM SACRI CONCILII TRIDENTINI.

QVI DE REGVLARIBVS PRAESCRIBVNTVR ad eos attinentes.

DE LIBRORVM IMPRESSIONE.

Seſſ. 4. decreto … vſu, & … tione ſ… rum lib… rum.

NON liceat fratribus imprimere, ſeu imprimi facere Libros de rebus Sacris ſine approbatione ordinarii, & licentia ſuorum Superiorum.

De Lectione Sacræ Scripturæ.

Seſſ. 5. refor.c.

In Conuentibus in quibus ſtudia commodè vigere poſſunt, Sacra ſcripturæ Lectio habeatur, quæ Lectio à Capitulis Generalibus, vel Prouintialibus aſſignetur dignioribus Lectoribus.

De licentia Prædicatorum.

Seſſ. 5. refor.c. & ſeſs. c. 4.

Prædicatores ſine licentia Superiorum, ordinis, & benedictione ordinarii in Eccleſiis eiuſdem ordinis prædicare non poſſint; in Eccleſiis autē quæ ſuorum ordinum non ſunt vltra licentiam Superiorum, etiam Epiſcopi licentiam habere teneantur; in Eccleſiis etiam ſuorum ordinum nullus regularis contradicente Epiſcopo prædicare præſumat.

De Predicatoribus malè prædicantibus.

Seſs. 5. refor.c.

Si aliquis Prædicator (quod abſit) errores aut ſcandala diſſeminauerit in populum, etiam ſi in Monaſtrio ſui, vel alterius ordinis prædicet Epiſcopus ei prædicationem interdicat, quod ſi hereſes prædicauerit contra eum ſecundum iuris diſpoſitionem aut loci conſuetudinem procedet, etiam ſi Prædicator ipſe generaliter, vel ſpecialiter exemptū ſe eſſe prætenderit.

De regularibus delinquentibus.

Seſſ.6.de… for.c.3.

Regulares extra Monaſterium degentes, etiā ſui ordinis priuilegii prætextu ab ordinario loci ſi deliquerint puniri poſſint.

Seſs. 25 … 14.de ref…

Regularis non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra Monaſterii degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandalum ſit, Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore intra tempus ab Epiſcopo, præfigendum ſeuerè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat: ſin minus à ſuo Superiore officio priuetur; & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.

De regularibus tranſlatis.

Seſs. 14. refor.c.

Regulares tranſlati de vno ordine ad alium ſub ſui Superioris obedientia perpetuo maneant.

Et nemo

De minoribus ordinibus ab aliis quàm Epiſcopis non conferendis. Seſs. 23. 10. de re.

Abbatibus, ac aliis quibuſcunque quamuis exemptis non liceat in poſterum intra fines alicuius Diœceſis conſiſtentibus etiam ſi nullius Diœceſis vel exempti eſſe dicatur cuiquam qui regularis ſubditus ſibi non ſit tonſuram, aut minores ordines conferre.

De promotione minorum ordinum.

Minores ordines iis qui ſaltem latinam linguam intelligunt per temporum interſtitia (niſi aliud Epiſcopo videretur) conferantur, hi vero nõ niſi poſt annum à ſuſceptione poſtremi gradus minorum ordinum ad Sacros ordines promoueantur, niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas iuditio Epiſcopi aliud expoſcat. Seſ. 23. c.

De promotione maiorum ordinum.

Promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinem ſi per annum ſaltem in eo non ſunt verſati ad altiorem gradum niſi aliud Epiſcopo videatur non promoueantur, item qui ad Presbyteratus ordinem aſſumuntur bonum habeant teſtimonium, & in Diaconatu ad minus per annum integrum, niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur miniſtrauerint. Seſſ. [23. 13. & 14.

De promotis per ſaltum.

Cum promotis per ſaltum, ſi non miniſtrauerint, Epiſcopus ex legitima cauſa poſſit diſpenſare. Eadem ſ[eſſ.] & c.

De illis qui tenentur intereſſe Synodo Diœceſanæ

Synodi quoque, Diœceſanæ quot annis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes qui alias ceſſante exemptione intereſſe deberent, nec capitulis generalibus ſubduntur accedere teneantur: ratione tamen parochialium, aut aliarũ ſi ſecularium Eccleſiarum etiam annexarũ debeant hi qui illarum curam gerunt quicunque illi ſint Synodo intereſſe. Seſſ. 24. refor. c.

De examine eligendorum ad beneficia.

Examinatores poſſunt etiam eſſe regulares ex ordine mendicantium iurentque ad ſancta Dei Euangelia fideliter munus ſe executuros caueantque ne quicquam occaſione huius examinis, nec ante, nec poſt accipiant, alioqui ſimoniæ vitium incurrent, Et de his omnibus in Synodo Prouintiali, ſi opus erit rationem reddere teneantur, à qua ſi quid contra officium eos feciſſe copertum fuerit, grauiter eius arbitrio puniri poſſint. Seſ. 24. c.

De ætate ordinandorum in maioribus. Seſ. 23. c.

Nullus in poſterum ad Subdiaconatus ordinem ante vigeſimum ſecundum annum, ad Diaconatus autem ante vigeſimum tertium ad presbyteratus ante vigeſimum quintum ætatis ſuæ annum promoueatur, Regulares quoque nec in minori ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur priuilegiis quibuſcunque ad hoc penitus excluſis.

De duobus ſacris ordinibus, eodem die non conferendis.

em ſeſſ. .13. *Duo ſacri ordines eodem die nec etiam regularibus conferantur priuilegiis, aut indultis quibuſuis conceſſis, non obſtantibus quibuſcunque.*

De Confeſsione ſecularium audienda, & quomodo.

dem ſeſſ. 15. *Sine probatione Epiſcopi nullus etiam regularis poſſit confeſſiones ſecularium, etiam ſacerdotum audire.*

De Communione frequentanda à Miniſtris Eccleſiæ.

dem ſeſſ. 3. *Subdiaconi, & Diaconi ſciant maxime decere, ſi ſaltem omnibus Dominicis, & ſollemnibus diebus cum altari miniſtrauerint, ſacram Comunionem acceperint.*

dem ſeſſ. c.17. *Sacri altaris miniſteria non niſi per conſtitutos in dictis ordinibus exerceantur.*

De obſeruatione Regulæ, & Communitate ſectanda.

ſ. 25. c. de refor. .1. *Omnes regulares tam viri, quam mulieres ad Regulæ quam profeſſi ſunt præſcriptum, vitam inſtituant, & componant, & quæ ad Communem vitam, victum, & veſtitum obſeruanda pertinent, fideliter obſeruent, omnique cura, & diligentia à Superioribus adhibeatur, tam in capitulis prouincialibus, & generalibus, quam in eorum viſitationibus, quas ſuis temporibus facere non prætermittant, vt ab illis recedatur.*

De proprietate extirpanda.

Nulli regularium tam virorum, quam mulierum liceat bona immobilia, uel mobilia cuiuſcunq; qualitatis fuerint, & quouis modo ab eis acquiſita, tam quam propria, aut etiam nomine Conuentus poſſidere, vel tenere, ſed ſtatim ea ſuperiori tradantur, conuentuique incorporentur.

ſ.25.c.2. *Nemini Superiorum liceat bona ſtabilia alicui Regulari concedere, etiam ad vſum fructum, vel vſum, adminiſtrationem, aut commendam, mobilium vero vſum ita permittant, vt eorum ſupellex ſtatui paupertatis, quam profeſſi ſunt conueniat, nihilque ſuperflui in ea ſit, nihil etiã quod ſit eis neceſſarium denegetur, quod ſi quis aliter quicquam tenere deprehenſus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua voce, & paſſiua priuatus ſit, atque etiam iuxta ſuæ regulæ, & ordinis conſtitutiones puniatur.*

De bonis immobilibus, & numero Regularium in Monaſteriis conſtituendo.

ſ.25.c.8. regul. *Conceditur omnibus monaſteriis regularium, etiam mendicantium, exceptis domibus fratrum ſancti Franciſci, Capucinorum & eorum qui Minorum de obſeruantia vocantur bona immobilia poſſidere.*

dem ſeſſ. c. *In prædictis monaſteriis, & domibus, tam virorum, quam mulierum bona immobilia poſſidentibus, vel non poſſidentibus is tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſeruetur qui, vel ex redditibus propriis monaſteriorum, vel ex conſuetis elemoſinis commodè ſuſtentari poſſit.*

De

De modo nouorum conuentuum accipiendorum.

Nec de cetero ſimilia loca erigantur ſine Epiſcopi in cuius Dioceſi erigenda ſunt licentiá prius obtenta. Eadem ſ & cap.4.

De Fratib' qđ ſine ſuperioris licẽtia alterius obſequio, ſe nõ ſubiiciãt

Ne quis regularis ſine ſui Superioris licentia, prædicationis, lectionis aut cuiuſuis pii operis prætextu ſubiiciat ſe obſequio alicuius Prælati, Principis, vel vniuerſitatis, vel communitatis, aut alterius cuiuſcunque perſonæ, ſeu loci, quod ſi contrafecerit, tanquam inobediens Superioris puniatur arbitrio. Ea. ſeſ. &

De Fratibus ſine licentia à Conuentibus non diſcedendis. Ea. ſeſ. &

Nec liceat Regularibus à ſuis Conuentibus recedere etiam prætextu ad ſuos Superiores accedendi niſi ab eiſdem miſſi, aut vocati fuerint: aliàs ab ordinariis locorum tanquam deſertores ſui inſtituti puniantur.

De Fratibus qui mittuntur ad vniuerſitates ſtudiorum. Ea. ſeſ. &

Qui ſtudiorum cauſa ad vniuerſitates mittuntur, in Conuentibus tantũ habitent alioquin ab ordinariis contra eos procedatur,

De clauſura monialium.

Vniuerſi Epiſcopi in omnibus monaſteriis ſibi ſubiectis in aliis vero ſedis Apoſtolicæ autoritate, clauſuram ſanctimonialium vbi violata fuerit diligenter reſtitui, vbi inuiolata eſt conſeruari maxime procurent. Ea. ſeſ. &

Nemini aũt ſanctimonialium liceat poſt profeſſionẽ exire à Monaſterio, ẽt ad breue tẽpus, quocunq; prætextu, niſi ex aliqua cauſa ab Epiſcopo approbãda. Ea. ſeſ. c.

De prohibitione ingreſſus ad monaſteria monialiũ.

Ingredi intra ſepta monaſterii nemini liceat cuiuſcunque generis, aut conditionis, ſexus vel ætatis fuerit, ſine Epiſcopi, vel Superioris licentia inſcriptis obtenta ſub excommunicationis pęna ipſo facto incurrenda, & hoc in caſibus neceſſariis tãntumnec in aliis. Ea. ſeſ. &

De Monaſteriis Monialium intra vrbes reducendis.

Monaſteria ſanctimonalium extra męnia vrbis, vel oppidi curent Epiſcopi, & alii Superiores (ſi ita videbitur axpedire) vt ad nuoua, vel antiqua monaſteria intra vrbes reducantur. Ea. ſeſ. &

De Confeſsione, & Communione Sanctimonialium.

Attendant diligenter Epiſcopi, & alii Superiores Monaſteriorũ ſanctimonalium, vt ſaltem ſingulis menſibus, confeſſionem peccatorum faciant, & ſacroſanctam Eucharistiam ſuſcipiant. Ead. ſeſ. & c.10.

De confeſſario extraordinario Monialibus offerendo.

Præter ordinarium Confeſſorem, alius extraordinarius ab Epiſcopo, & aliis Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confeſſiones audire debeat. Ea. ſeſ. &

De loco ſeruandæ Eucharistiæ in Monaſteriis Monialium. Ea. ſeſ. &

Verò Chriſtri Corpus intra chorum, aut ſepta Monaſterii monialium,

nachi ad publicas proceſsiones vocati accedere compellantur, iis tantum exceptis, qui inſtrictiori clauſura perpetuo viuunt.

De tempore profeſſionis.

In quacunque Religione, tàm virorum quàm mulierum profeſsio non fiat ante decimum ſextum annum expletum, nec qui minores tẽpore quã per annum poſt ſuſceptum habitum in probatione ſteterit ad profeſsionẽ admittatur, profeſsio autem antea facta ſit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicuius regulæ, vel Religionis obligationem, vel ordinis obſeruationem, vel ad alios quoſcunque effectus. Eadem ſeſ. cap. 16.

De renuntiatione bonorũ qñ, & quomodo à Nouitiis facienda ſit.

Nulla quoque renuntiatio aut obligatio ante profeſſionem facta etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuſcunque cauſæ piæ valeat niſi cum licentia Epiſcopi, ſiue eius vicarii fiat intra duos menſes proximos ante profeſsionem, ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri niſi ſecuta profeſsione, aliter verò facta, etiam ſi cum huius fauoris expreſſa renuntiatione etiam iurata, ſit irrita, & nullius effectus. Eadem ſeſ. c. 16.

De non differendo tempore profeſſionis.

Finito tempore nouitiatus, Superiores, nouitios quos habiles inueniunt ad profitendum admittant, aut è monaſterio eos eiiciant. Seſſ. 25. de regul. c. 16

De bonis Nouitiorum infra tempus nouitiatus accipiendis nec ne.

Ante profeſsionem nihil recipiatur de bonis Nouitii, etiam ſponte oblatum à parentibus, vel curatoribus eorum niſi pro victu, & veſtitu illius temporis quo in probatione eſt, & hoc præcipit ſancta Synodus ſub Anatematis pœna dantibus, & recipientibus, & vt abeuntibus ante profeſsionẽ omnia reſtituantur quæ ſua erant, quod ut verè fiat Epiſcopus etiam per cenſuras Eccleſiaſticas ſi opus fuerit compellat. Eadem ſeſ. & c.

De tempore ſuſcipiendi habitum àpuellis Deo dicandis.

Puella quæ habitum regularem ſuſcipere voluerit maior duodecim annis ſit, nec ante eum ſuſcipiat. Eadem ſeſ. & cap. 17

De puellis Nouitiis examinandis ante profeſſionem ab ordinariis.

Nec poſtea ipſa, vel alia profeſsionem emittat, quàm explorauerit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito, eius Vicarius, aut aliquis eorum ſumptibus ab eis deputatus Virginis voluntatem diligenter an coacta, an seducta ſit, an ſciat quid agat &c. Eadem ſeſ. & c.

De pœnis Abbatiſſæ, ſeu Miniſtræ non denunciãtis tẽpus Epiſcopo.

Profeſſionis tempus, ne Epiſcopus ignoret teneatur præfecta monaſterii eum ante menſem certiorem facere, quod ſi præfecta certiorem Epiſcopum non fecerit, quamdiu Epiſcopo videbitur, ab officio ſuſpenſa ſit. Eadem ſeſ. & c.

De non impediendis, vel cogendis mulieribus ad Religionem.

Anatemati ſancta Synodus ſubiicit omnes, & ſingulas perſonas cuiuſcunque qualitatis, vel conditionis fuerint, tàm Clericos, quàm Laicos ſeculares Eadem ſeſ. cap. 18.

gulares, atque etiam qualibet dignitate fulgentes, ſi quomodocunque coegerint aliquam Virginem, vel Viduam, aut aliquam qnamcunque mulierem inuitam præterquam in caſibus à iure expreſſis ad ingrediẽdum monaſterium, vel ad ſuſcipiendum habitum cuiuſcunque Religionis, vel emittendam profeſſionem, Simili quoque anatemati ſubiicit eos qui ſanctam virginum. vel aliarum mulierum voluntatem, vel accipiendi, vel voti emittendi quoquo modo ſine iuſta cauſa impedierint.

De remedio illius qui prætendit ſuam profeſſionem non tenere.

adem ſeſſ. ...ap. 19. *Quicunque regularis pratendat ſe per vim, & metũ ingreſſum eſſe Religionem, aut etiam dicat ante ætatem debitam profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile, velitque habitum dimittere quacunque de cauſa, aut etiam cum habitu diſcedere ſine Superiorum licentia, nõ audiatur niſi intra quinquennium tantum à die profeſſionis, & tunc non aliter niſi cauſas quas prætenderit deduxerit coram Superiore ſuo, & ordinario: quodſi antea habitum ſponte dimiſerit nullatenus ad allegandam qnamcunqe cauſam admitatur, ſed ad monaſterinm redire cogatur, & tanquã apoſtata puniatur interim verò nullo priuilegio ſuæ Religionis iuuetur.*

De excomunicationis ſententia non niſi ſumma maturitate ferenda.

...eſſ. 25. c. ... de refor... at. *Qũamuis excomunicationis gladius neruus ſit Eccleſiaſticæ diſciplinæ ſobriè, tamen magnaque circunſpectioue exercendus eſt, cum experientia doceat ſi temerè, aut leuibus ex rebus incutiatur magis contemni, quam formidari, & perniciem potius parare, quàm ſalutem.*

De locatione bonorum Eccleſiæ, & anticipatis ſolutionibus non faciendis.

...adem ſeſſ. materia ...11. *Locationes rerum Eccleſiaſticarum ſi anticipatis ſolutionibus fiant nullatenus in præiuditium ſucceſſorum validæ intelligantur quocunque indulto, aut priuilegio non obſtante.*

De quarta funeralium.

...ſſ. 25. c. ...de refor... at. ...ſſ. 25. c. ... de refor... at. *Decernit ſancta Synodus in quibuſcunque locis iam ante annos quadraginta quarta quæ funeralium dicitur Cathedrali, aut parochiali Eccleſiæ ſolita perſolui, ac poſtea fuerit ex quocunque priuilegio aliis monaſteriis hoſpitalibus, aut quibuſcunqe locis piis conceſſa, eadem poſt hac integro iure, & eadem portione, quæ antea ſolebat, cathedrali, ſeu parochiali Eccleſiæ perſoluatur, non obſtantibus conceſſionibus gratiis priuilegiis, etiam mari magno nuncupatis, aut aliis quibuſcunque.*

De arctioribus ſtatutis ultra concilium ſeruandis.

Si qui vero regulares, tam viri, quam mulieres ſunt qui ſub arctiori regula, vel ſtatutis viuunt excepta facultate habendi bona ſtabilia in cõmuni eos ab eorum inſtituto, & obſeruantia ſancta Synodus amouere noo intendit.

De